

HOTĂRÂRE

04 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Bostan Angela
Negru Veronica și Dașchevici Grigore
Chiselița Alina

examinînd în ședință publică cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Veniamin către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea parțială a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06.10.2020, în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin și obligarea emiterii hotărârii cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 13 octombrie 2020 Chihai Veniamin a depus o cerere de chemare în judecată către Consiliul Superior al Magistraturii privind anularea parțială a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06.10.2020, în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin și obligarea emiterii hotărârii cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1850-11 din 27 noiembrie 2015, Veniamin Chihai a fost numit în funcția de judecător la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, pe un termen de 5 ani.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 624/26 din 29 septembrie 2016, Veniamin Chihai a fost numit în funcția de judecător la instanța nou-creată, Judecătoria Chișinău, începînd cu 01 ianuarie 2017.

Potrivit Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 584/27 din 11 decembrie 2018, reclamantul a fost desemnat judecător cu atribuții de judecător de instrucție la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, începînd cu 01 ianuarie 2019.

Reclamantul a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere, anexînd materialele conform legii, prin care a solicitat numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă.

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 169/15 din 30 iunie 2020, materialele în privința judecătorului Veniamin Chihai de la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, au fost remise la Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor în vederea evaluării extraordinare, în baza cererii judecătorului privind numirea în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă.

Conform Hotărârii Colegiului de evaluare a performanței judecătorilor nr. 96/6 din 21 august 2020, în rezultatul desfășurării procedurii de evaluare, judecătorul Veniamin Chihai de la Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, a acumulat în total 78 de puncte. Astfel, în rezultatul susținerii evaluării performanțelor judecătorilor, i-a fost acordat calificativul „foarte bine”.

Ulterior, chestiunea cu privire la cererile unor judecători, referitor la propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă (conform listei - Manoli Grigori, Chihai Veniamin, Roșca Alexandru și Balan Alina) a fost inclusă în agenda ședinței Plenului CSM nr. 24 din 06 octombrie 2020, sub nr. 1, raportor fiind dl. Dorel Musteață.

Potrivit pct. 1 al sintezei ședinței CSM nr. 24 din 06 octombrie 2020, cu privire la cererile unor judecători, referitor la propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, publicată pe site-ul oficial al CSM, soluția adoptată este următoarea: Plenul CSM a propus Președintelui Republicii Moldova numirea în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a următorilor judecători: Grigori Manoli și Alexandru Roșca, iar judecătorii Veniamin Chihai și Alina Balan nu au întrunit numărul necesar de voturi pentru propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă.

Pentru judecătorul Veniamin Chihai, propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a întrunit 7 voturi.

Consideră reclamantul că în această ordine de idei, Hotărârea Plenului CSM adoptată la ședința nr. 24 din 06 octombrie 2020, în privința respingerii solicitării judecătorului Veniamin Chihai de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă este ilegală.

În motivarea cererii de chemare în judecată de drept, reclamantul face trimitere la prevederile articolelor 10 alin. (1), 11 alin. (1), 132 alin. (1)-(2), 21 alin. (1)-(3) din Codul administrativ; art. 116 alin. (1)-(2) din Constituție; art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului; art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Susține reclamantul că hotărârea Plenului CSM cu privire la numirea judecătorului, după expirarea termenului de 5 ani, în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, este un act administrativ individual obligatoriu.

Astfel, în opinia reclamantului, Consiliul Superior al Magistraturii în prezența condițiilor prescrise de norma de drept nu deține un drept discreționar cu privire la numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, dar este obligat să emită actul administrativ individual solicitat.

Discreția sau obligativitatea emiterii actului administrativ individual, nu este condiționată de faptul emiterii acestuia de către autoritățile publice cu conducere unipersonală sau colegială.

Consideră că discreția trebuie distinsă de decizia obligatorie. În baza dreptului discreționar, autoritatea publică are o marjă de apreciere și trebuie să încorporeze propriile considerente de oportunitate în decizia sa. Emiterea unui act administrativ individual discreționar este descrisă în plan de tehnică legislativă prin verbul „poate” sau „este autorizat”, care este utilizat de legiuitor în expunerea textului normativ ce autorizează măsura oficială întreprinsă de autoritatea publică. O dispoziție discreționară poate fi găsită, de exemplu, la art. 143 alin. (1), 144 alin. (1), 145 alin. (1) și 146 alin. (1) din Codul administrativ, unde este utilizat verbul „poate”.

Totodată, discreția nu oferă autorităților publice o mână liberă în sine. Mai degrabă, autoritatea trebuie să-și exercite întotdeauna discreția, așa cum solicită legiuitorul.

Susține reclamantul că CSM în lipsa impedimentelor legale, cum ar fi incompatibilitatea, caracterul ireproșabil sau nerespectarea procedurii de evaluare, este obligat să emită actul administrativ individual solicitat de către reclamant. Mai mult, respectarea cerințelor de profesionalism, integritate și meritocrație rezultă chiar din calificativul „foarte bine” acordat de

Colegiul de evaluare. Potrivit art. 12 alin. (1) din Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 05.07.2012, performanțele judecătorilor se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor (în continuare - colegiul de evaluare), evaluarea avînd ca scop stabilirea nivelului de cunoștințe și aptitudini profesionale ale judecătorilor, cît și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice și aptitudinile necesare în practica profesiei de judecător, stabilirea aspectelor slabe și aspectelor forte din activitatea judecătorilor, stimularea tendinței de perfecționare a abilităților profesionale și sporirea eficienței activității judecătorilor la nivel individual și la nivel de instanțe judecătorești.

Totodată, art. 13 alin. (4) lit. a) din Legea pre-citată, stipulează că judecătorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar și în cazul numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

Astfel, hotărârea Colegiului de evaluare este un act administrativ individual incontestabil în sensul art. 30 și 140 din Codul administrativ și obligatoriu conform art. 139 alin. (4) din Codul administrativ, pentru orice persoană, inclusiv pentru orice autoritate publică. Prin urmare, CSM nu ar trebui să aibă competența să schimbe singur calificativul oferit ca urmare a evaluării extraordinare a performanțelor.

Caracterul de act administrativ individual obligatoriu al Hotărârii Plenului CSM cu privire la numirea judecătorului, după expirarea termenului de 5 ani, în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani, este conform cu principiul independenței judecătorului, dar și a puterii judecătorești.

Susține reclamantul că, Legea nu prevede care sînt temeiurile exprese din care CSM poate refuza să propună reconfirmarea în funcție a unui judecător pînă la plafon, iar în ședința Plenului CSM, deși unii membri nu au votat pentru numirea/reconfirmare în funcția de judecător pînă la plafonul de vîrstă, nu este clar motivul acestora. În ședință nu s-au discutat probleme ce țin de activitatea problematică a judecătorului Veniamin Chihai.

Reiterează că CSM nu ar trebui să refuze propunerea pentru reconfirmarea în funcție, decît dacă a constatat că judecătorul nu merită să mai fie parte din corpul judecătoresc. La caz, asemenea temeiuri nu au fost constatate nici în procedura de evaluare, nici de către Inspekția Judiciară, dar și nici de către CSM în ședința din 06 octombrie 2020.

Făcînd trimitere la prevederile art. 23 din Codul administrativ, reclamantul invocă că a obținut ca și alți colegi calificativul „foarte bine” la evaluarea extraordinară, în ședință nu au fost formulate obiecții asupra activității sale, profesionalismului, integrității, lipsesc careva sancțiuni disciplinare. Totuși a fost tratat în mod discriminator, fără ca CSM să justifice obiectiv, după cum prevede norma pre-citată, aceasta abordare inegală în raport cu alți judecători care au fost numiți pînă la plafon, aflîndu-se în aceleași condiții de fapt și de drept.

Mai invocă reclamantul că măsura oficială întreprinsă de CSM, nu este prevăzută din perspectiva temeiului juridic de către lege, fapt contrar art. 21 alin. (3) și 29 Codul administrativ. Totodată, nu este clar scopul legitim urmărit de către CSM prin adoptarea hotărârii de respingere a cererii privind numirea în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

Relatează reclamantul că, respingerea cererii de numire în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă este contrară art. 30 din Codul administrativ, care prevede că autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobîndite, decît în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Astfel, reclamantul a obținut funcția de judecător și deține dreptul de a o exercita până la atingerea plafonului de vârstă, nefiind prezente careva obstacole de ordin legal. Mai mult, CSM nu a expus probat și motivat acele situații și condiții legale, care justifică în mod absolut, decizia care a fost adoptată prin raportare la interesul public stabilit de lege.

Totodată, încălcările descrise, incertitudinea și netransparența hotărârii emise de CSM, fac dovada caracterului incert al actului administrativ individual defavorabil. Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, egal pentru toți judecătorii, proporțional și previzibil.

Opinează reclamantul că, actul administrativ individual de respingere a solicitării reclamantului, nu este unul motivat. Or, motivarea trebuie să justifice prin forța logicii, raționamentelor, probelor și normelor de drept, toate elementele care compun legalitatea actului administrativ, însă, la caz această exigență lipsește.

Consideră că la ședința din 06.10.2020, CSM a acționat și contrar art. 117 din Codul administrativ, care prevede că modul de îndeplinire a cerințelor legale privind cvorumul și majoritatea necesară emiterii unui act administrativ individual de către organele colegiale se consemnează în procesul-verbal al ședinței de către persoana care prezidează ședința sau de altă persoană competentă potrivit legii. Opiniile minoritare se consemnează separat.

Solicită reclamantul:

- anularea parțială a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06.10.2020, în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Chihai Veniamin;
- obligarea emiterii hotărârii cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Chihai Veniamin (f.d. 1-14).

Argumentele pârâtului:

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a notificat pârâtul despre depunerea acțiunii nominalizate, fiind acordat termen pentru prezentarea referinței. La data de 13 noiembrie 2020 Consiliul Superior al Magistraturii a prezentat referința, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată. Totodată, la referința prezentată a fost anexată și copia certificată a dosarului administrativ, acte care la data de 14 noiembrie 2020 au fost comunicate reclamantului.

În motivarea poziției sale, reprezentantul pârâtului a invocat că acțiunea în contencios administrativ este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Susține reprezentantul pârâtului că în virtutea normelor constituționale, la numirea judecătorilor în funcție participă: Consiliul Superior al Magistraturii, care asigură (pregătește în mod sigur, durabil, garantat) numirea judecătorilor în funcție, validează prin vot propunerile de numire în funcția de judecător și face propuneri Președintelui Republicii Moldova și Parlamentului în vederea desemnării judecătorilor, Președintele Republicii Moldova și Parlamentul, care, în baza atribuțiilor ce le revin, procedează la numirea judecătorilor propuși de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin mecanismul de selectare și promovare a judecătorilor, de înaintare a propunerilor de numire sau de eliberare din funcție a judecătorilor (în cazul examinării candidaturilor propuse pentru a fi numite în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă), Consiliul Superior al Magistraturii participă direct la asigurarea principiului independenței autorității

judecătorești. Or, actul de numire sau de eliberare din funcție este emis numai la propunerea organului autoadministrării judecătorești (HCC nr. 9 din 27.05.2003).

Legea indică expres competența Consiliului Superior al Magistraturii în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, potrivit căreia acesta: face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului de numire, promovare, transferare sau eliberare din funcție a judecătorilor.

Ca urmare, cu respectarea prevederilor legislației, audiind raportul membrului CSM, Dorel Musteață, răspunsurile judecătorului la întrebările adresate de membrii Plenului CSM, precum și materialele prezentate, în rezultatul exprimării votului deschis al membrilor, cu drept de vot, prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că magistratul Veniamin Chihai a acumulat - 7 voturi pro și 4 voturi împotriva.

Invocă reprezentantul pârâtului că, magistratul Veniamin Chihai nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi propus Președintelui Republicii Moldova în vederea numirii în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă.

Consideră că alegațiile aduse de către reclamant, în susținerea pretențiilor sale, precum că lipsește elementul motivării în hotărârea contestată, care justifică emiterea unui act administrativ individual, nu pot fi reținute. Or, reclamantul este în drept să conteste încălcarea unui drept al său, însă cu respectarea dreptului discreționar la vot al membrilor CSM.

Opinează că alegația reclamantului precum că este lipsit elementul motivării, deoarece în hotărâre nu se indică cum s-a ajuns la concluzia că magistratul Veniamin Chihai nu a acumulat numărul necesar de voturi, motivele acestora, precum și alte alegații indicate în cererea de chemare în judecată, nu întrunesc condițiile prevăzute de legislația în vigoare la care pârâtul s-a referit și nu pot duce la anularea acesteia. Or, în hotărârea contestată a fost indicat explicit numărul de voturi acumulat de fiecare candidat, care în rezultat denotă că magistratul Veniamin Chihai nu a acumulat numărul necesar de voturi pentru a fi propus spre numire Președintelui Republicii Moldova până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani.

Consideră că nu poate fi reținut argumentul reclamantului, precum că Consiliul Superior al Magistraturii nu deține un drept discreționar cu privire la numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, or, totuși, fiecare membru CSM discreționar votează și nu poate fi obligat să voteze pro sau contra.

În cadrul ședinței de judecată reclamantul Chihai Veniamin a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

Reprezentantul pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii, în ședința de judecată nu s-a prezentat, din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, însă anterior a depus o cerere prin care și-a dat acordul la examinarea cauzei în procedură scrisă (f.d. 132, 112). În conformitate cu prevederile art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ. Din aceste considerente, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului părții neprezente legal citate.

Aprecierea instanței:

Audiind participantul la proces prezent în cadrul ședinței de judecată, studiind materialele dosarului și înscrisurile administrate, analizând argumentele expuse în acțiune și în referința depusă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

concluzionează că acțiunea în contencios administrativ este întemeiată și urmează a fi admisă, din considerentele ce succed.

În privința admisibilității acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Totodată, art. 189 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ reține că admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată, inter alia, de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice. La caz, aceste condiții sunt întrunite și în conformitate cu art. 39 din Codul administrativ.

Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr.276/24 din 06.10.2020, în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin este un act administrativ individual defavorabil.

Astfel, conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Totodată, art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Art. 17 Cod administrativ prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, și anume, dreptul de numire în funcție de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

Acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale. În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Conform art. 25 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947 din 19.07.1997, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău de orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) din Codul administrativ prevede că acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată la data 13 octombrie 2020, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Chihai Veniamin. Totodată, acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual solicitat de către reclamant și respins de către pârât.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Chihai Veniamin, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Conform art. 21 din Codul administrativ (principiul legalității) prevede că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Totodată, art. 36 în coroborare cu prevederile art. 21 din Codul administrativ reglementează principiul supremației dreptului. În esență supremația dreptului constă în aceea că, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sînt considerate valori supreme și sînt garantate de stat. Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Astfel, conform jurisprudenței CtEDO instanța de judecată, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În baza art. 219 alin.(1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 220 alin.(1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93, iar potrivit art. 221 alin.(1) al aceluiași

act normativ, autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații.

În virtutea art. 93 Cod administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Din actele cauzei urmează că, la 30 septembrie 2020 Chihai Veniamin a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o cerere prin care a invocat că întrucât prin Decretul Președintelui RM, nr. 1850 din 27.11.2015, a fost numit pe un termen de 5 ani în funcția de judecător, în conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (1) al Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 „Cu privire la statutul judecătorului”, solicită propunerea Președintelui RM, pentru numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă (f.d. 57).

Potrivit agendei Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 24, pe ordinea de zi a plenului pentru data de 06 octombrie 2020, ora 09:00, a fost pusă în discuție chestiunea cu privire la cererile unor judecători, referitor la propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă (f.d. 55).

Prin hotărârea nr. 276/24 din 06 octombrie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a dispus propunerea Președintelui RM, numirea în funcție de judecători, până la atingerea plafonului de vîrstă judecătorii: Grigori Manoli, Alexandru Roșca, iar judecătorii Alina Balan și Veniamin Chihai nu au întrunit numărul necesar de voturi pentru a fi propuși Președintelui RM, în vederea numirii în funcția de judecători până la atingerea plafonului de vîrstă (f.d. 66-69).

Complețul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ subliniază că, art. 11 alin. (1) din Lege cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20.07.95, prevede că judecătorii judecătorilor și judecătorii curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Candidații selectați, care întrunesc condițiile specificate la art.6, se numesc în funcția de judecător inițial pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sînt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.

În conformitate cu prevederile art. 1 din Legea nr. 947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătorec, și este garantul independenței autorității judecătorești. Consiliul Superior al Magistraturii exercită autoadministrarea judecătorească.

Conform art. 2 din Legea citată, modul de organizare și de funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii este reglementat de Constituție, de legile privind organizarea judecătorească, cu privire la statutul judecătorului, de prezenta lege și de alte acte normative.

Conform art. 4 alin. (1) lit. a) din Lege cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, nr. 947 din 19.07.1996, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii are următoarele competențe referitoare la cariera judecătorilor: face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, respectiv Parlamentului, de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești.

Conform art. 10 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, membrul

Consiliul Superior al Magistraturii este în drept: a) să ia cunoștință de materialele prezentate Consiliului spre examinare; b) să participe la examinarea lor; c) să facă demersuri, să-și expună argumentele și să prezinte materiale suplimentare; d) să solicite instanțelor judecătorești, Ministerului Justiției, altor instituții și organizații informațiile și documentele necesare îndeplinirii atribuțiilor sale; e) să propună spre examinare în ședință probleme ce țin de competența Consiliului; f) să participe la adoptarea de hotărâri prin vot și să-și expună, după caz, opinia separată; j) să beneficieze de alte drepturi în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nominalizată, (1) Membrul Consiliului Superior al Magistraturii este obligat: a) să-și exercite atribuțiile în conformitate cu legea; b) să asigure ocrotirea drepturilor și libertăților magistraților, onoarei și demnității lor în condițiile legii; c) să contribuie la promovarea principiului independenței autorității judecătorești; d) să păstreze secretul deliberărilor și confidențialitatea lucrărilor; e) să voteze pro sau contra la adoptarea de hotărâri; f) să depună, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale; g) să respecte prevederile legale privind conflictul de interese și regimul juridic al incompatibilităților și interdicțiilor.

Conform art. 17 din Legea nr. 947/19.07.1996, examinarea problemelor ce urmează a fi soluționate în ședință începe cu raportul Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii sau al unui membru al lui, care a studiat în prealabil documentele și materialele prezentate, după care sînt ascultate persoanele invitate la ședință, se cercetează documentele și materialele necesare.

Conform art. 24 alin. (1) din Legea nominalizată, Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art. 19 alin. (4). La adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot.

În conformitate cu prevederile pct. 1.1 din Regulament cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii, nr. 668/26 din 15 septembrie 2015 (în continuare Regulament), prezentul Regulament stabilește misiunea, funcțiile și modul de organizare a Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform punctelor 2.1, 2.2 din Regulament, Consiliul Superior al Magistraturii (în continuare Consiliu), este o instituție constituțională și face parte din autoritatea judecătorească. Consiliul este un organ colegial și își exercită atribuțiile în plen. Consiliul este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătorec, și este garantul independenței autorității judecătorești. Consiliul exercită autoadministrarea judecătorească.

Conform punctelor 11.6 – 11.11 din Regulament, membrii sunt obligați să voteze pro sau contra la adoptarea hotărârilor pe marginea chestiunilor examinate în ședința Plenumului. Membrii Consiliului pot să revină la etapele anterioare de examinare și dezbateri a chestiunii, dacă este necesară concretizarea unei anumite circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a problemei. Plenul Consiliului adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor săi, cu excepția situațiilor în care Președintele Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentul respinge candidatura propusă, Plenul Consiliului, în condițiile legii, poate propune aceeași sau altă candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi.

În cazul în care un membru al Consiliului face opinie separată, aceasta se va anexa la hotărîre. Prin votul majorității membrilor săi se înțelege votul exprimat al majorității membrilor aflați în exercițiul funcției. După ce membrii Consiliului au deliberat asupra chestiunii din agenda ședinței, președintele ședinței pronunță dispozitivul hotărîrii. Hotărîrea pronunțată

încorporează în sine rezultatul deliberării. Hotărîrea trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Hotărîrea se expune în scris și se semnează de președintele ședinței

La fel, sunt relevante la caz prevederile art. 132 Cod administrativ, care stabilesc că, prin emiterea unui act administrativ individual se înțelege atât emiterea lui de către prim-ministru și autoritățile publice cu conducere unipersonală, cât și adoptarea lui de către Guvern și autoritățile publice cu conducere colegială. Conducerea colegială a unei autorități publice adoptă decizii prin vot.

Conform articolelor 133 - 134 Cod administrativ, cvorumul reprezintă numărul minim necesar de membri prevăzut de lege pentru întrunirea valabilă a unui organ colegial sau emiterea unui act administrativ individual. Organul colegial acționează legal dacă sînt prezenți jumătate plus unul din membrii săi, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel. Majoritatea reprezintă numărul minim de voturi ale membrilor organului colegial necesar conform legii pentru ca un act administrativ individual să poată fi emis.

Analizând normele legale enunțate, Colegiul consideră că este neîntemeiat argumentul reclamantului că în prezența condițiilor de numire a judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani, specificate la art. 6 din Legea cu privire la statutul judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii nu deține un drept discreționar cu privire la numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani, dar este obligat să emită actul administrativ individual solicitat. Or, din normele legale care reglementează activitatea Consiliului Superior al Magistraturii rezultă că organul constituțional independent care exercită autoadministrarea judecătorească dispune de dreptul discreționar la emiterea hotărîrilor pe marginea subiectelor examinate, întrucît pct. 11.6 din Regulament cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii stabilește expres că, membrii Consiliului pot să revină la etapele anterioare de examinare și dezbateri a chestiunii, dacă este necesară concretizarea unei anumite circumstanțe importante pentru soluționarea corectă a problemei. Adică, din prevederile actului normativ enunțat rezultă că Consiliul Superior al Magistraturii dispune de dreptul discreționar. Or, libertatea de a alege decizia optimă este generată de norma de drept, de actul normativ pus în aplicare. În procesul de reglementare, prin intermediul dispozițiilor juridice, legislatorul se ciocnește de necesitatea de a lăsa subiecților de drept o anumită libertate în conduita lor. Realizarea acestei conduite libere (împuterniciri oferite de lege), în mare parte, depinde de agentul de aplicare a legii.

În același timp, Colegiul menționează că, decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului normativ, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității, echității.

Colegiul menționează că, Codul administrativ reglementează aplicarea „dreptului discreționar”. Or, autoritatea publică posedă, o marjă discreționară, în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei.

Astfel, art. 137 Cod administrativ stabilește că în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

Stările de fapt identice, în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice, se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

În conformitate cu prevederile art. 225 alin. (1), (2) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Așadar, în cadrul examinării cauzei s-a constatat că, hotărârea CSM nr. 276/24 din 06.10.2020 în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorului Chihai Veniamin, nu corespunde cerințelor de legalitate, dreptul discreționar al autorității publice fiind exercitat cu încălcarea prevederilor art. 137 Cod administrativ. Colegiul constată că actul administrativ în partea contestată nu este motivat. Iar, argumentul pârâtului că actul administrativ contestat este motivat prin indicarea numărului de voturi acumulat de fiecare candidat, nu poate fi reținut ca plauzibil. Or, potrivit art. 118 alin. (1) – (3) Cod administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului, etc.. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Astfel, motivarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii presupune obligația de a face cunoscute elementele de fapt și de drept care permit înțelegerea și aprecierea legalității sale, iar această exigență trebuie realizată într-un mod suficient de detaliat, prin indicarea în hotărâre a motivelor pentru care Consiliul a ajuns la concluzia respingerii cererii reclamantului. Or, în lipsa motivării explicite a hotărârii Consiliului, posibilitatea atacării acesteia în justiție devine iluzorie, în condițiile în care instanța de judecată nu poate specula asupra motivelor care au determinat Consiliul să ia această decizie în privința reclamantului. Prin urmare, motivarea reprezintă o condiție de legalitate a actului administrativ.

Colegiul menționează că în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată, reprezentantul pârâtului nu a demonstrat instanței existența vreunui motiv obiectiv, care a permis organului constituțional independent, care exercită autoadministrarea judecătorească, o tratare neidentică a două stări de fapt identice, și anume admiterea cererilor și numire în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă a judecătorilor Manoli Grigore, Roșca Alexandru și respingerea cererii formulate de Chihai Veniamin.

Astfel, Colegiul consideră că emiterea de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

a hotărârii cu privire la respingerea solicitării cu privire la numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, trebuie să opereze doar atunci când solicitantul se află în prezența unor impedimente legale, cum ar fi incompatibilitatea, lipsa caracterului ireproșabil constatat sau nerespectarea procedurii de evaluare, circumstanțe care nu se denotă la caz.

Dimpotrivă, la dosarul administrativ prezentat de autoritatea publică pârâtă, este anexată Hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor nr. 96/6 din 21 august 2020, care demonstrează respectarea de către Chihai Veniamin a cerințelor de profesionalism, integritate și meritocrație, acestuia fiindu-i acordat calificativul „foarte bine” (f.d. 59-62). Profesionalismul judecătorului este confirmat și prin Hotărârea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor nr. 114/13 din 30 noiembrie 2018, or, în rezultatul evaluării activității acestuia pentru perioada 2016-2018 judecătorului Chihai Veniamin i-a fost acordat calificativul „foarte bine” (f.d. 21-24).

Astfel, conform art. 12 alin. (1) din Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, nr. 154 din 05.07.2012, performanțele judecătorilor se evaluează de către colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, evaluarea avînd ca scop stabilirea nivelului de cunoștințe și aptitudini profesionale ale judecătorilor, cît și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice și aptitudinile necesare în practica profesiei de judecător, stabilirea aspectelor slabe și aspectelor forte din activitatea judecătorilor, stimularea tendinței de perfecționare a abilităților profesionale și sporirea eficienței activității judecătorilor la nivel individual și la nivel de instanțe judecătorești.

Totodată, art. 13 alin. (4) lit. a) din Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, nr. 154 din 05.07.2012, judecătorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar și în cazul numirii în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

În acest context, instanța de judecată atestă că Hotărîrea Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, constituie un act administrativ individual incontestabil conform articolelor 30 și 140 din Codul administrativ și obligatoriu conform art. 139 alin. (4) din Codul administrativ pentru orice persoană, orice autoritate publică, inclusiv pentru Consiliul Superior al Magistraturii.

Caracterul de act administrativ individual obligatoriu al Hotărârii Plenului CSM cu privire la numirea judecătorului, după expirarea termenului de 5 ani, în funcție până la atingerea plafonului de vârstă de 65 de ani, este conform cu principiul independenței judecătorului, dar și a puterii judecătorești.

În aceeași ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 1 din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544 din 20.07.95, puterea judecătorească se exercită numai prin instanță judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Totodată, art. 17 lit. b) din Legea cu privire la statutul judecătorului, nr. 544 din 20.07.95, independența judecătorului este asigurată și prin procedeul de numire, suspendare, demisie și eliberare din funcție.

Problema garantării independenței judecătorului, prin procedeul de numire și eliberare din

funcție, formează obiectul reglementărilor „soft law”. Astfel, conform punctului 10 din Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), „independența judecătorească este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Judecătorii „au sarcina deciziei finale asupra vieții, libertăților, drepturilor, obligațiilor și proprietății cetățenilor” (expunerea principiilor fundamentale ale Națiunilor Unite, preluate în declarația de la Beijing; și articolele 5 și 6 ale Convenției europene privind drepturile omului). Independența acestora nu este o prerogativă sau un privilegiu în propriul lor interes ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției”.

Instanța de judecată menționează că, numirea (reconfirmarea) judecătorului joacă un rol decisiv în asigurarea independenței și imparțialității judecătorului și consolidarea statului de drept, reiese din prevederile pct. 48 al Avizul nr. 1 (2001) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), care prevede că practica europeană este în general aceea de a face numiri permanente până la vârsta legală de pensionare.

Mai mult, în Principiile de Bază privind Independența Justiției se statuează că, „Judecătorii, indiferent că sunt numiți sau aleși, trebuie să aibă mandatul garantat până la o vîrstă obligatorie de pensionare sau pînă la expirarea mandatului lor, în cazul în care există o astfel de durată.

La rîndul său, Comisia de la Veneția a indicat că numirea judecătorului pentru o anumită perioadă de timp, sau pentru o perioadă de probă, constituie o amenințare pentru independența și imparțialitatea judecătorului. Astfel, institutul juridic al numirii inițiale a judecătorului pentru o perioadă de 5 ani și reconfirmarea ulterioară în funcție, interpretate în sensul unui dreptului discreționar inexistent, este și în contradicție cu cele mai bune practici europene în materia respectivă.

Instanța de judecată subliniază că, previzibilitatea legii presupune că, de la bun început judecătorii sunt îndreptățiți să aibă încrederea că vor fi eliberați din funcție doar în cazul în care nu for face față rigorilor impuse de profesie și că decizia cu privire la eliberarea din funcție va fi luată de către organul de autoadministrare a judecătorilor, cu respectarea legii materiale și procedurilor.

Astfel, reglementarea de către Legea fundamentală și cadrul normativ constituțional al termenului inițial de 5 ani pentru care este numit judecătorul, nu oferă ulterior un drept discreționar Consiliului Superior al Magistraturii de a nu reconfirma judecătorul în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă, decît în anumite împrejurări de ordin obiectiv.

Consiliul Superior al Magistraturii nu este îndreptățit să refuze propunerea pentru reconfirmarea în funcție, decît dacă a constatat că judecătorul nu merită să mai facă parte din corpul judecătoresc, conform motivelor expres prevăzute de lege. La caz, asemenea temeuri nu au fost constatate nici în procedura de evaluare, nici de către Inspekția Judiciară, dar și nici de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în ședința din 06 octombrie 2020.

Completul pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ subliniază că, controlul judecătoresc efectiv impune instanței să verifice legalitatea actului administrativ individual și din optica respectării principiului egalității de tratament.

Prin urmare, art. 23 alin. (1) - (2) din Codul administrativ prevede că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectînd principiul egalității și nediscriminării. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atît în cadrul procedurii administrative, cît și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca

rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

În privința aspectului enunțat, instanța de judecată reiterează că reclamantul Chihai Veniamin a obținut ca și alți colegi, calificativul „foarte bine” la evaluarea extraordinară. În ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nu au fost formulate obiecții asupra activității sale, profesionalismului, integrității, lipsesc careva sancțiuni disciplinare. Iar, în astfel de circumstanțe, Colegiul consideră că reclamantul Chihai Veniamin din acest punct de vedere, contrar prevederilor art. 137 alin. (3) Cod administrativ, a fost tratat în mod discriminator în raport cu alți judecători aflați în situație similară, fără ca Consiliul Superior al Magistraturii să justifice acest fapt în mod obiectiv, după cum prevede norma legală.

Astfel, din hotărîrea Consiliul Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06 octombrie 2020, contrar prevederilor art. 118 Cod administrativ, nu rezultă nici un motiv obiectiv referitor la respingerea solicitării reclamantului privind propunerea de către pârât Președintelui Republicii Moldova, de numire în funcția de judecător, pînă la atingerea platformei de vîrstă, în raport cu judecătorii Grigori Manoli și Alexandru Roșca. Ultimii, fiind în condiții de fapt și de drept identice cu reclamantul Chihai Veniamin.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ atestă că, hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06 octombrie 2020, nu este una motivată referitor la respingerea solicitării reclamantului privind propunerea de către pârât Președintelui Republicii Moldova, de numire în funcția de judecător, pînă la atingerea plafonului de vîrstă, din care motiv constituie un act administrativ individual ilegal.

Completul pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ subliniază că, controlul judecătoresc efectiv impune instanței de judecată obligația să verifice legalitatea actului administrativ individual și din optica respectării principiului proporționalității.

Instanța de judecată subliniază că în conformitate cu prevederile art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Completul specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că în principiu, ingerința în drepturile persoanei în cazurile și condițiile stabilite de lege, trebuie să fie proporțională.

Astfel, conform art. 29 alin. (1) - (3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ subliniază că principiul proporționalității se referă la faptul că măsurile prin care se efectuează o ingerință

în drepturile persoanei, ar trebui folosite cu atenție și numai atunci când este cu adevărat urgent. Prin urmare, puterea publică nu ar trebui să intervină în drepturi mai mult decât este necesar. Din aceste motive, principiul proporționalității este adesea denumit „interdicția excesului”. În substanță, principiul proporționalității este un „mijloc de cântărire”, atunci când autoritatea publică intervine prin activitatea administrativă în drepturile persoanei.

Instanța de judecată reține că testul de proporționalitate se realizează pe verticală și cuprinde anumite elemente. Potrivit algoritmului de verificare a proporționalității, testul eșuează și actul administrativ individual este ilegal, dacă cel puțin lipsește un element. În așa fel, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și este proporțională, dacă: are un scop legitim; este potrivită; necesară; rezonabilă.

Instanța de judecată conchide că, măsura oficială întreprinsă de Consiliul Superior al Magistraturii demonstrează exercitarea dreptului discreționar cu încălcarea prevederilor art. 137 Cod administrativ. Din acest punct de vedere respingerea solicitării reclamantului de către pîrît contravine art. 21 alin. (3) și 29 din Codul administrativ. Scopul legitim urmărit de către Consiliul Superior al Magistraturii prin adoptarea hotărârii de respingere a solicitării reclamantului privind numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă, nu doar că nu este motivat, dar nici rezonabil.

O măsură oficială este întotdeauna potrivită dacă ajută la promovarea obiectivului dorit. Astfel, dacă este sau nu potrivită cu scopul legitim măsura de respingere a solicitării reclamantului de către pîrât, nu poate fi apreciată din lipsă de elemente de fapt ce urmau a fi acumulate conform art. 22, 85 alin. (3) și 87 din Codul administrativ, dar și din lipsa scopului legitim, care nu numai că nu este enunțat, dar nici motivat, circumstanță care denotă încălcarea prevederilor art. 31 și art. 118 alin. (1) - (3) din Codul administrativ.

Instanța de judecată subliniază că elementul de necesitate a măsurii este eșuat, dacă există mijloace mai îngăduitoare și de adecvată egalitate pentru atingerea obiectivului legal. Astfel, din lipsa scopului legal, nemotivarea actului administrativ defavorabil și din lipsa cercetării stării de fapt, nu poate fi apreciat în general elementul necesității. Colegiul reiterează că nici în referința depusă, dar nici din dosarul administrativ, nu pot fi desprinse elemente de fapt care ar justifica necesitatea măsurii și anume neconfirmarea reclamantului în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă.

Totodată, instanța de judecată constată că rezonabilitatea măsurii lipsește. Măsura oficială întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă, dacă ingerința produsă prin ea, nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit. Astfel, din lipsa scopului legal, nemotivarea actului administrativ defavorabil și din lipsa cercetării stării de fapt, este imposibil de pus în balanță argumentele pro și contra, avantajele în raport cu ingerința în drepturile reclamantului. Mai mult, pîrâtul nu a prezentat nici o probă în conformitate cu prevederile art. 220 alin. (1) și 93 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, prin ce ar proba rezonabilitatea măsurii oficiale cu scopul legitim urmărit.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ subliniază că controlul judecătoresc efectiv, impune instanței de judecată obligația pozitivă să verifice legalitatea actului administrativ individual și din optica respectării securității juridice și certitudinii juridice.

În primul rînd, Completul pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, respingerea solicitării de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă, este contrară art. 30 din Codul administrativ, care prevede că autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile

publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

Astfel, reclamantul a obținut funcția de judecător prin concurs. Respectiv în lipsa cărorva obstacole de ordin legal, Consiliul Superior al Magistraturii respingând cererea reclamantului de propunere de a fi numit în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, a demonstrat o tratare neidentică a reclamantului față de alți judecători, în privința cărora s-a emis actul administrativ favorabil.

Consiliul Superior al Magistraturii nu a probat și motivat acele situații și condiții legale, care justifică în mod absolut, hotărîrea care a fost adoptată prin raportare la interesul public stabilit de lege. Încălcărilor reținute de instanța de judecată, denotă și o problemă de incertitudine și netransparență a hotărîrii emise de către Consiliul Superior al Magistraturii, iar aceste circumstanțe generează caracterul incert al actului administrativ individual defavorabil emis de către autoritatea publică pârâtă. Conform art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote complet și obiectiv raționamentul actului administrativ individual emis, astfel încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, egal pentru toți judecătorii, proporțional și previzibil.

În contextul celor invocate, instanța conchide despre temeinicia acțiunii, cerințele urmînd a fi admise, iar actul administrativ individual în partea contestată, urmează a fi anulat ca fiind emis contrar legii.

Totodată, reieșind din faptul că s-a constatat cu certitudine că reclamantul a înaintat o acțiune în obligare - conform art. 206 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul judiciar va emite hotărîrea potrivit specificului acțiunii în obligare, adică în baza art. 224 alin.(1) lit. b) Cod administrativ, care explică că, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă în baza unei acțiuni în obligare o hotărîre prin care - anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată. Or, înaintarea acțiunii în obligare are anume ca scop obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

Astfel reieșind din cele menționate supra, Completul de judecată constată că Consiliul Superior al Magistraturii nu și-a îndeplinit obligațiile sale de a motiva temeiurile respingerii cererii reclamantului, or, cum s-a stabilit supra, organul de autoadministrare judecătorească nu a stabilit prin probe incontestabile că reclamantul nu întrunește condițiile stabilite prin Lege pentru a fi propus Președintelui Republicii Moldova de a fi numit în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani. Din aceste motive, urmează a fi obligat Consiliul Superior al Magistraturii să emită actul administrativ individual favorabil prin care Chihai Veniamin să fie propus Președintelui Republicii Moldova de a fi numit în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vîrstă.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Veniamin.

Se anulează hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 276/24 din 06.10.2020, în partea respingerii solicitării privind propunerea de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin.

Se obligă Consiliul Superior al Magistraturii să emită hotărârea cu privire la înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă a judecătorului Chihai Veniamin.

Hotărîrea este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Motivarea recursului se prezintă în termen de 30 de zile de la notificarea hotărîrii motivate, prin depunerea la Curtea Supremă de Justiție. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la Curtea de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul

Bostan Angela

Judecătorii

Negru Veronica

Dașchevici Grigore